Parlamentul României

# Legea nr. 192/2006 privind medierea şi organizarea profesiei de mediator

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

## CAPITOLUL I Dispoziţii generale

**Art. 1. -** (1) Medierea reprezintă o modalitate de soluţionare a conflictelor pe cale amiabilă, cu ajutorul unei terţe persoane specializate în calitate de mediator, în condiţii de neutralitate, imparţialitate, confidenţialitate şi având liberul consimţământ al părţilor.

(2) Medierea se bazează pe încrederea pe care părţile o acordă mediatorului, ca persoană aptă să faciliteze negocierile dintre ele şi să le sprijine pentru soluţionarea conflictului, prin obţinerea unei soluţii reciproc convenabile, eficiente şi durabile.

**Art. 2. -** (1) Dacă legea nu prevede altfel, părţile, persoane fizice sau juridice, îşi pot soluţiona conflictele de orice natură prin procedura medierii, chiar şi după declanşarea unui proces în faţa instanţei de judecată.

(11) Dovada participării la şedinţa de informare privind avantajele medierii se face printr-un certificat de informare eliberat de mediatorul care a realizat informarea. Dacă una dintre părţi refuză în scris participarea la şedinţa de informare, nu răspunde invitaţiei prevăzute la art. 43 alin. (1) ori nu se prezintă la data fixată pentru şedinţa de informare, se întocmeşte un proces-verbal, care se depune la dosarul instanţei.

~~(12) Instanţa va respinge cererea de chemare în judecată ca inadmisibilă în caz de neîndeplinire de către reclamant a obligaţiei de a participa la şedinţa de informare privind medierea, anterior introducerii cererii de chemare în judecată, sau după declanşarea procesului până la termenul dat de instanţă în acest scop, pentru litigiile în materiile prevăzute de art. 601 alin. (1) lit. a)-f).~~

(13) Efectuarea procedurii de informare asupra avantajelor medierii poate fi realizată de către judecător, procuror, consilier juridic, avocat, notar, caz în care aceasta se atestă în scris.

(14) Serviciile prestate conform dispoziţiilor alin. (1) şi (11) sunt gratuite, neputându-se percepe onorarii, taxe sau orice alte sume, indiferent de titlul cu care s-ar putea solicita.

(2) Dovada încercării procedurii de mediere se face printr-un certificat de informare eliberat de mediatorul care a realizat informarea, în cazul în care părţile au parcurs doar şedinţa de informare, sau prin procesul-verbal de închidere a procedurii de mediere, conform art. 57. În cazul în care una dintre părţi refuză în scris participarea la mediere, nu răspunde invitaţiei prevăzute la art. 43 alin. (1) ori nu se prezintă la data fixată pentru mediere, se întocmeşte un proces-verbal, care se depune la dosarul instanţei şi nu constituie dovadă a încercării de mediere, conform art. 601.

(21) Prin excepţie de la alin. (2), dovada încercării procedurii de mediere de către reclamant va fi considerată ca fiind îndeplinită şi prin depunerea la dosarul cauzei a procesului- verbal de

neprezentare a uneia dintre părţi, întocmit de mediator, numai în situaţia în care se probează primirea invitaţiei la mediere de către pârât.

(22) Şedinţa de informare cu privire la avantajele medierii este etapa prealabilă încheierii contractului de mediere, cuprinsă în procedura medierii, prin care mediatorul folosind tehnici de comunicare specifice profesiei, în condiţii de neutralitate, imparţialitate şi confidenţialitate, analizează conflictul şi prezintă părţilor avantajele apelării la procedura medierii pentru conflictul lor concret, le dă toate informaţiile necesare în scopul de a ajuta şi determina părţile, ca în deplin acord şi cunoştinţă de cauză, să accepte rezolvarea neînţelegerilor dintre ele prin mediere.

(23) Certificatul de informare este documentul eliberat de către mediator în urma efectuării şedinţei de informare cu privire la avantajele medierii pentru toate părţile implicate în conflict, dacă acestea decid că nu doresc semnarea contractului de mediere. Certificatul de informare se eliberează în mod gratuit tuturor părţilor implicate.

(24) Procesul-verbal încheiat conform alin. (2) este documentul care se eliberează de mediator în cazul în care una dintre părţile implicate refuză în scris participarea la mediere, nu răspunde invitaţiei la mediere ori nu se prezintă la data fixată pentru mediere şi va cuprinde în conţinutul său demersurile efectuate. Procesul-verbal se va elibera părţii care se prezintă la data fixată pentru mediere, în condiţiile probării primirii invitaţiei.

(3) Persoanele fizice sau persoanele juridice au dreptul de a-şi soluţiona disputele prin mediere atât în afara, cât şi în cadrul procedurilor obligatorii de soluţionare amiabilă a conflictelor prevăzute de lege.

(4) Nu pot face obiectul medierii drepturile strict personale, cum sunt cele privitoare la statutul persoanei, precum şi orice alte drepturi de care părţile, potrivit legii, nu pot dispune prin convenţie sau prin orice alt mod admis de lege.

(5) În orice convenţie ce priveşte drepturi asupra cărora părţile pot dispune, acestea pot introduce o clauză de mediere, a cărei validitate este independentă de validitatea contractului din care face parte.

(6) Judecătorul, procurorul, notarul public, avocatul, executorul judecătoresc şi consilierul juridic recomandă părţilor, respectiv părţii pe care o reprezintă soluţionarea amiabilă a litigiului, respectiv a conflictului, prin procedura medierii, potrivit legii speciale.

(7) Prevederile prezentei legi sunt aplicabile şi conflictelor din domeniul protecţiei consumatorilor, în cazul în care consumatorul invocă existenţa unui prejudiciu ca urmare a achiziţionării unor produse sau servicii defectuoase, a nerespectării clauzelor contractuale ori a garanţiilor acordate, a existenţei unor clauze abuzive cuprinse în contractele încheiate între consumatori şi agenţii economici ori a încălcării altor drepturi prevăzute de legislaţia naţională sau a Uniunii Europene în domeniul protecţiei consumatorilor.

(8) În litigiile dintre consumatori şi comercianţi în materie de consum, procedura medierii se aplică în mod corespunzător.

(9) Persoanele fizice sau juridice au dreptul de a-şi soluţiona disputele prin mediere atât în afara, cât şi în cadrul procedurilor obligatorii de soluţionare amiabilă a conflictelor prevăzute de lege.

(10) Nu pot face obiectul medierii drepturile strict personale, cum sunt cele privitoare la statutul persoanei, precum şi orice alte drepturi de care părţile, potrivit legii, nu pot dispune prin convenţie sau prin orice alt mod admis de lege.

(11) În orice convenţie ce priveşte drepturi asupra cărora părţile pot dispune, acestea pot introduce o clauză de mediere, a cărei validitate este independentă de validitatea contractului din care face parte.

**Art. 3. -** Activitatea de mediere se înfăptuieşte în mod egal pentru toate persoanele, fără deosebire de rasă, culoare, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenenţă politică, avere sau origine socială.

**Art. 4. -** (1) Medierea reprezintă o activitate de interes public.

(2) În exercitarea atribuţiilor sale, mediatorul nu are putere de decizie în privinţa conţinutului înţelegerii la care vor ajunge părţile, dar le poate îndruma să verifice legalitatea acesteia, potrivit art. 59.

**Art. 5. -** (1) Medierea poate avea loc între două sau mai multe părţi.

(2) Părţile au dreptul să îşi aleagă în mod liber mediatorul.

(3) Medierea se poate realiza de către unul sau mai mulţi mediatori.

**Art. 6. -** Organele judiciare şi arbitrale, precum şi alte autorităţi cu atribuţii jurisdicţionale informează părţile asupra posibilităţii şi a avantajelor folosirii procedurii medierii şi le îndrumă să recurgă la această cale pentru soluţionarea conflictelor dintre ele.

## CAPITOLUL II Profesia de mediator

### SECŢIUNEA 1 Dobândirea, suspendarea şi încetarea calităţii de mediator

**Art. 7. -** Poate deveni mediator persoana care îndeplineşte cumulativ următoarele condiţii:

a) are capacitate deplină de exerciţiu;

b) are studii superioare;

c) are o vechime în muncă de cel puţin 3 ani;

d) este aptă, din punct de vedere medical, pentru exercitarea acestei activităţi;

e) se bucură de o bună reputaţie şi nu a fost condamnată definitiv pentru săvârşirea unei infracţiuni de natură să aducă atingere prestigiului profesiei;

f) a absolvit cursurile pentru formarea mediatorilor, în condiţiile legii, sau un program postuniversitar de nivel master în domeniu, acreditate conform legii şi avizate de Consiliul de mediere;

g) a fost autorizată ca mediator, în condiţiile prezentei legi.

**Art. 8. -** (1) Persoanele care îndeplinesc condiţiile prevăzute la art. 7 vor fi autorizate ca mediatori de către Consiliul de mediere, după achitarea taxei de autorizare, al cărei cuantum va fi stabilit prin regulamentul prevăzut la art. 17 alin. (2).

(2) Cetăţenii statelor membre ale Uniunii Europene, ale Spaţiului Economic European sau ai Confederaţiei Elveţiene, posesori ai unui document de calificare în profesia de mediator, obţinut în unul dintre aceste state, dobândesc, în contextul dreptului de stabilire, accesul la profesie în România, după recunoaşterea acestor documente de către Consiliul de mediere, conform Legii nr. 200/2004 privind recunoaşterea diplomelor şi calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările şi completările ulterioare.

(3) Documentele de calificare obţinute în profesia de mediator în alt stat decât România ori într-un stat membru al Uniunii Europene, al Spaţiului Economic European sau în Confederaţia Elveţiană de către persoanele prevăzute la alin. (2) se recunosc în condiţiile prevăzute la alin. (5), care se aplică în mod corespunzător. Dacă abilităţile şi cunoştinţele nu corespund cerinţelor de calificare prevăzute de legea română, Consiliul de mediere ia în considerare şi experienţa profesională dobândită de solicitant şi îi poate cere să dovedească faptul că îndeplineşte toate aceste cerinţe.

(4) Prevederile alin. (2) şi (3) se aplică şi cetăţenilor români, posesori ai documentelor de calificare în profesia de mediator, obţinute într-un stat membru al Uniunii Europene, al Spaţiului Economic European sau în Confederaţia Elveţiană, după caz, într-un stat terţ.

(5) Cetăţeanul unui stat terţ, care a absolvit cursurile pentru formarea mediatorilor în străinătate sau care a dobândit calitatea de mediator în străinătate şi doreşte să desfăşoare activitate de mediere cu caracter permanent în România, dobândeşte acces la profesie în următoarele condiţii:

a) prezintă titlul de studii, însoţit de atestatul de echivalare eliberat de Ministerul Educaţiei şi Cercetării;

b) prezintă conţinutul programei de formare parcurse, inclusiv durata pregătirii şi, după caz, documentele care atestă dobândirea calităţii de mediator. Consiliul de mediere evaluează conţinutul programei de formare prezentate, inclusiv durata pregătirii, comparând cunoştinţele şi abilităţile atestate de aceste documente cu cerinţele stabilite conform legii române, şi hotărăşte, dacă este cazul, accesul în profesie. Condiţiile de echivalare ori compensare a calificării, în situaţia în care cunoştinţele şi abilităţile atestate nu corespund cerinţelor de calificare prevăzute de legea română, vor fi stabilite prin regulamentul prevăzut la art. 17 alin. (2).

(6) Mediatorul străin poate desfăşura în România activitatea de mediere cu caracter ocazional, sub forma prestării de servicii, în baza documentului care atestă că exercită legal această profesie în statul de origine sau de proveniență, fiind exceptat de la cerinţele de autorizare şi de înscriere prevăzute în lege, având însă obligaţia înştiinţării, în scris, a Consiliului de mediere cu privire la desfăşurarea acestei activităţi.

(7) Cetăţenii altor state ale Uniunii Europene, ale Spaţiului Economic European sau ai Confederaţiei Elveţiene, posesori ai unui document de calificare ca mediator, obţinut în unul dintre aceste state sau în România, dobândesc calitatea de mediator în România, în condiţiile prevăzute la alin. (2) - (6).

(8) Cetăţenii prevăzuţi la alin. (7), care au dobândit calitatea de mediator în România, pot desfăşura activitatea de mediere cu caracter permanent în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene sau ale Spaţiului Economic European, dacă în aceste state dobândirea acestei calităţi nu este reglementată, în baza documentului care atestă că exercită legal această profesie în România.

(9) Pentru mediatorii autorizaţi în condiţiile art. 7 şi 72 alin. (2), documentul de calificare prin care se atestă dobândirea competenţelor profesionale ca mediator este eliberat de către Consiliul de mediere în condiţiile stabilite de standardele de formare în domeniul medierii.

(10) În cazul în care este necesară verificarea documentelor depuse în vederea autorizării, aceasta se poate realiza şi prin Sistemul de informare în cadrul pieţei interne, în condiţiile legii.

**Art. 81. -** (1) Autorizaţia se eliberează solicitantului în cel mult 30 de zile calendaristice de la data constatării îndeplinirii de către acesta a tuturor condiţiilor stabilite de lege şi de regulamentul prevăzut la art. 17 alin. (2).

(2) Termenul poate fi prelungit o singură dată, pentru o perioadă de maximum 15 zile calendaristice. Valabilitatea documentelor depuse iniţial nu este afectată de această prelungire. Prelungirea termenului de autorizare, precum şi durata acestei prelungiri se motivează în mod corespunzător şi se notifică solicitantului înainte de expirarea termenului iniţial.

(3) În cazul în care solicitantul nu îndeplineşte condiţiile prevăzute de prezenta lege sau cererea formulată de acesta nu este însoţită de actele doveditoare, Consiliul de mediere comunică persoanei interesate refuzul motivat de autorizare sau, după caz, necesitatea completării dovezilor impuse de lege.

(4) Hotărârea de refuz, respectiv de retragere a autorizaţiei de mediator poate fi atacată la instanţa judecătorească competentă, în conformitate cu procedura prevăzută de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările şi completările ulterioare.

**Art. 9. -** (1) Formarea profesională a mediatorilor se asigură prin cursuri de formare profesională organizate de către furnizorii de formare şi de către instituţiile de învăţământ superior acreditate.

(2) Cursurile şi programele de formare profesională a mediatorilor vor fi autorizate de către Consiliul de mediere cu respectarea standardelor de formare profesională în domeniu, elaborate de către acesta.

(3) Structura cursului de formare profesională va fi întocmită conform prevederilor privind formarea adulţilor.

(4) Consiliul de mediere va emite documentele care atestă competenţa profesională a mediatorilor.

**Art. 10. -** Instituţiile şi celelalte persoane juridice care desfăşoară, conform art. 9, programe de formare profesională a mediatorilor se înscriu de către Consiliul de mediere pe o listă, care va fi pusă la dispoziţia celor interesaţi la sediul său, al instanţelor judecătoreşti şi al autorităţilor administraţiei publice locale, precum şi la sediul Ministerului Justiţiei şi pe pagina de internet a acestuia.

**Art. 11. -** (1) Consiliul de mediere are dreptul să verifice modul de organizare şi desfăşurare a cursurilor şi de aplicare a standardelor de formare iniţială şi continuă şi poate solicita, dacă este cazul, retragerea autorizaţiei, potrivit standardelor de formare în domeniul medierii şi procedurilor elaborate de către Consiliul de mediere.

(2) Retragerea autorizaţiei ori expirarea perioadei pentru care a fost acordată atrage radierea de pe lista prevăzută la art. 10.

**Art. 12. -** (1) Mediatorii autorizaţi sunt înscrişi în Tabloul mediatorilor, întocmit de Consiliul de mediere şi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) În tabloul prevăzut la alin. (1) se menţionează următoarele date:

a) numele şi prenumele mediatorului;

b) sediul profesional;

c) pregătirea de bază a mediatorului, instituţiile la care s-a format şi titlurile cu care le-a absolvit;

d) domeniul medierii în care acesta este specializat;

e) durata experienţei practice în activitatea de mediere;

f) limba străină în care este capabil să desfăşoare medierea;

g) calitatea de membru al unei asociaţii profesionale în domeniul medierii, precum şi, după caz, al altor organizaţii;

h) existenţa unei cauze de suspendare.

i) corpul profesional al mediatorilor judeţean din care face parte;

j) formarea profesională continuă;

k) denumirea formei de exercitare a profesiei de mediator;

l) date de contact ale mediatorului sau formei de exercitare (nr. telefon, nr. fax, adresă de e-mail).

(3) Consiliul de mediere are obligaţia să actualizeze periodic şi cel puţin o dată pe an Tabloul mediatorilor şi să îl pună la dispoziţie celor interesaţi la sediul său, al instanţelor judecătoreşti, al autorităţilor administraţiei publice locale, precum şi la sediul Ministerului Justiţiei şi pe pagina de Internet a acestuia.

(4) Profesia de mediator se exercită numai de către persoana care a dobândit calitatea de mediator autorizat, în condiţiile prezentei legi.

(5) Exercitarea profesiei de mediator de către persoane care nu au dobândit calitatea de mediator autorizat, în condiţiile prezentei legi, constituie infracţiune şi se sancţionează potrivit legii penale.

**Art. 13. -** Exercitarea profesiei de mediator este compatibilă cu orice altă activitate sau profesie, cu excepţia incompatibilităţilor prevăzute prin legi speciale.

**Art. 14. -** (1) Exercitarea calităţii de mediator se suspendă:

a) în cazul unei incompatibilităţi prevăzute de lege; în acest caz, mediatorul este obligat să încunoştinţeze, în termen de 3 zile, Consiliul de mediere, în legătură cu această incompatibilitate;

b) la cerere, făcută în scris de către mediator;

c) ca sancţiune disciplinară, în condiţiile stabilite la art. 39 alin. (1) lit. c).

(2) Exercitarea calităţii de mediator se suspendă de drept, în cazul în care împotriva mediatorului s-a luat măsura arestării preventive sau a arestului la domiciliu, până la soluţionarea procesului penal, potrivit legii.

**Art. 15. -** Calitatea de mediator încetează:

a) la cerere, prin renunţare făcută în scris de către mediator;

b) prin deces;

c) în cazul în care nu mai îndeplineşte condiţiile prevăzute la art. 7 lit. a) şi d);

d) ca sancţiune disciplinară, în condiţiile stabilite la art. 39 alin. (1) lit. d);

e) în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a dispus condamnarea sau amânarea aplicării pedepsei pentru o infracţiune care aduce atingere prestigiului profesiei sau s-a dispus aplicarea unei pedepse privative de libertate.

**Art. 16. -** (1) Suspendarea, precum şi încetarea calităţii de mediator se dispun sau, după caz, se constată de către Consiliul de mediere.

(2) În caz de încetare a calităţii de mediator, numele acestuia se radiază din tabloul mediatorilor.

**Art. 161. -** În ceea ce priveşte procedurile şi formalităţile de autorizare, precum şi exercitarea profesiei de mediator, prevederile prezentei legi se completează cu dispoziţiile Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 49/2009 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii şi libertatea de a furniza servicii în România.

## SECŢIUNEA a 2-a Consiliul de mediere

**Art. 17. -** (1) În vederea organizării activităţii de mediere se înfiinţează Consiliul de mediere, organism autonom cu personalitate juridică, de interes public, cu sediul în municipiul Bucureşti.

(2) Consiliul de mediere se organizează şi funcţionează potrivit prevederilor prezentei legi, ale regulamentului său de organizare şi funcţionare şi ale Statutului profesiei de mediator.

(3) Consiliul de mediere este format din 9 membri titulari şi 3 membri supleanţi, aleşi prin vot direct şi secret de mediatorii cu drept de vot, în condiţiile prevăzute în Regulamentul de organizare şi funcţionare a Consiliului de mediere.

(4) Mandatul membrilor Consiliului de mediere este de 4 ani.

(41) Revocarea Consiliului de mediere sau a oricăruia dintre membrii acestuia se poate face la iniţiativa unei pătrimi din numărul mediatorilor autorizaţi, decizia fiind adoptată cu o majoritate de jumătate plus unu din numărul mediatorilor autorizaţi.

(5) Situaţiile în care calitatea de membru al Consiliului de mediere încetează în timpul exercitării mandatului, precum şi procedura revocării sunt stabilite prin regulamentul prevăzut la alin. (2).

(6) Pot face parte din Consiliul de mediere numai mediatorii autorizaţi care îndeplinesc condiţiile stabilite prin Regulamentul de organizare şi funcţionare a Consiliului de mediere.

(7) Consiliul de mediere îşi exercită mandatul până la preluarea mandatului de către noul consiliu de mediere.

**Art. 18. -** (1) Consiliul de mediere va alege un preşedinte şi un vicepreşedinte şi va desemna dintre membrii săi o comisie cu activitate permanentă, care pregăteşte lucrările Consiliului de mediere. Durata mandatului membrilor comisiei este de 2 ani.

(11) Consiliul de mediere înfiinţează Institutul de formare continuă, în vederea creşterii calităţii pregătirii profesionale continue a mediatorilor autorizaţi.

(2) În structura Consiliului de mediere funcţionează un secretariat tehnic, alcătuit dintr-un număr de persoane stabilit prin organigramă şi aprobat de Consiliul de mediere.

(3) Structura şi atribuţiile comisiei prevăzute la alin. (1) şi ale secretariatului tehnic prevăzut la alin. (2) se stabilesc prin regulamentul prevăzut la art. 17 alin. (2).

(4) Pentru activitatea depusă, membrii Consiliului de mediere au dreptul la o indemnizaţie lunară, în condiţiile stabilite prin regulamentul prevăzut la art. 17 alin. (2).

**Art. 19. -** (1) Consiliul de mediere se întruneşte lunar sau ori de câte ori este necesar, la convocarea preşedintelui.

(2) Şedinţele Consiliului de mediere se desfăşoară în prezenţa a cel puţin 7 membri şi sunt publice, cu excepţia cazului în care membrii săi hotărăsc altfel.

~~(3) Lucrările Consiliului de mediere se desfăşoară în prezenţa a cel puţin 7 membri.~~

(4) În exercitarea atribuţiilor sale, Consiliul de mediere adoptă hotărâri cu votul majorităţii membrilor care îl compun.

(5) La lucrările Consiliului de mediere pot fi invitate să participe persoane din orice alte instituţii sau organisme profesionale, a căror consultare este necesară pentru luarea măsurilor sau pentru adoptarea hotărârilor Consiliului de mediere.

**Art. 20. -** Consiliul de mediere are următoarele atribuţii principale:

a) promovează activitatea de mediere şi reprezintă interesele mediatorilor autorizaţi în scopul asigurării calităţii serviciilor din domeniul medierii, conform prevederilor prezentei legi;

b) elaborează standardele de formare în domeniul medierii, pe baza celor mai bune practici internaţionale în materie;

c) autorizează programele de formare profesională iniţială şi continuă, precum şi pe cele de specializare a mediatorilor;

d) întocmeşte şi actualizează lista furnizorilor de formare profesională care au obţinut autorizarea;

e) autorizează mediatorii, în condiţiile prevăzute de prezenta lege şi de procedura stabilită prin Regulamentul de organizare şi funcţionare a Consiliului de mediere;

e1) cooperează, prin intermediul Sistemului de informare în cadrul pieţei interne, cu autorităţile competente din celelalte state membre ale Uniunii Europene, ale Spaţiului Economic European şi din Confederaţia Elveţiană, în vederea asigurării controlului mediatorilor şi a serviciilor pe care aceştia le prestează, în conformitate cu prevederile Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 49/2009;

f) întocmeşte şi actualizează tabloul mediatorilor autorizaţi;

g) ţine evidenţa birourilor mediatorilor autorizaţi;

h) supraveghează respectarea standardelor de formare în domeniul medierii;

i) eliberează documentele care atestă calificarea profesională a mediatorilor;

j) adoptă Codul de etică şi deontologie profesională a mediatorilor autorizaţi, precum şi normele de răspundere disciplinară a acestora;

k) ia măsuri pentru respectarea prevederilor conţinute de Codul de etică şi deontologie profesională a mediatorilor autorizaţi şi aplică normele privind răspunderea disciplinară a acestora;

l) face propuneri pentru completarea sau, după caz, corelarea legislaţiei privind medierea;

m) adoptă regulamentul privind organizarea şi funcţionarea sa;

m1) organizează alegerile pentru următorul consiliu de mediere şi elaborează procedurile de organizare a alegerilor. Declanşarea procedurii de organizare a alegerilor se face cu 6 luni înainte de expirarea mandatului Consiliului de mediere la acea dată;

n) îndeplineşte orice alte atribuţii prevăzute de lege.

**Art. 21. -** Consiliul de mediere îşi acoperă cheltuielile de organizare şi funcţionare din venituri proprii, după cum urmează:

a) taxele provenind din autorizarea mediatorilor;

b) donaţii, sponsorizări, finanţări şi alte surse de venit, dobândite în condiţiile legii;

c) încasări din vânzarea publicaţiilor proprii;

d) sumele provenind din amenzile aplicate ca sancţiuni disciplinare;

e) alte sume rezultate din activitatea Consiliului de mediere, stabilite prin regulament.

## CAPITOLUL III Organizarea şi exercitarea activităţii mediatorilor

**Art. 22. -** (1) Mediatorii îşi pot desfăşura activitatea în cadrul unei societăţi civile profesionale, al unui birou în care pot funcţiona unul sau mai mulţi mediatori asociaţi, cu personalul auxiliar corespunzător, sau în cadrul unei organizaţii neguvernamentale, cu respectarea condiţiilor prevăzute de lege.

(2) Mediatorul sau mediatorii asociaţi, titulari ai unui birou, pot angaja traducători, jurişti, alt personal de specialitate, precum şi personal administrativ şi de serviciu necesar activităţii de mediere.

(3) În exercitarea profesiei, mediatorii autorizaţi pot fi angajaţi cu contract individual de muncă numai în cadrul formelor prevăzute la art. 22 alin. (1).

**Art. 23. -** În desfăşurarea activităţii sale, mediatorul autorizat este obligat să ţină arhivă şi registre proprii, precum şi o evidenţă financiar-contabilă.

**Art. 24. -** (1) Mediatorii se pot constitui în asociaţii profesionale locale şi naţionale, având drept scop reprezentarea intereselor profesionale şi protejarea statutelor, şi pot adera la asociaţii profesionale internaţionale în condiţiile legii.

(2) Totalitatea mediatorilor autorizaţi de către Consiliul de mediere constituie Corpul profesional al mediatorilor din România (CPMR).

(3) Corpul profesional al mediatorilor din fiecare judeţ (CPMJ), respectiv din municipiul Bucureşti (CPMB) este constituit din toţi mediatorii care au sediul profesional principal/secundar înregistrat în judeţul respectiv sau în municipiul Bucureşti.

(4) CPMR va avea un reprezentant în relaţia cu sistemul judiciar la nivelul fiecărei curţi de apel din România.

(5) Organizarea şi funcţionarea CPMR în structuri judeţene şi pe lângă curţi de apel se vor face conform Statutului profesiei de mediator.

## CAPITOLUL IV Drepturile şi obligaţiile mediatorului

### SECŢIUNEA 1 Drepturile mediatorului

**Art. 25. -** Mediatorul are dreptul de a informa publicul cu privire la exercitarea activităţii sale, cu respectarea principiului confidenţialităţii. Condiţiile în care se poate face publicitate profesiei de mediator sunt stabilite de regulament.

**Art. 26. -** (1) Mediatorul are dreptul la plata unui onorariu stabilit prin negociere cu părţile, precum şi la restituirea cheltuielilor ocazionate de mediere.

(2) Onorariul trebuie să fie rezonabil şi să ţină cont de natura şi de obiectul conflictului.

(3) Pentru activitatea de informare şi consiliere a părţilor cu privire la procedura medierii şi avantajele acesteia, îndeplinită potrivit legii anterior încheierii contractului de mediere, mediatorul nu poate pretinde onorariu.

**Art. 27. -** Fiecare mediator are dreptul să aplice un model propriu de organizare a procedurii de mediere, cu respectarea dispoziţiilor şi principiilor statuate în prezenta lege.

(2) Mediatorul are dreptul de a refuza preluarea unui caz, având obligaţia de a îndruma părţile în vederea alegerii unui alt mediator.

**Art. 28. -** (1) Sediul profesional al mediatorului este inviolabil.

(2) Percheziţia sediului profesional al mediatorului poate fi dispusă numai de judecător şi se efectuează de procuror sau de organul de cercetare penală, în condiţiile prevăzute de Codul de procedură penală.

## SECŢIUNEA a 2-a Obligaţiile mediatorului

**Art. 29. -** (1) Mediatorul are obligaţia să dea orice explicaţii părţilor cu privire la activitatea de mediere, pentru ca acestea să înţeleagă scopul, limitele şi efectele medierii, în special asupra raporturilor ce constituie obiectul conflictului.

(2) Mediatorul trebuie să asigure ca medierea să se realizeze cu respectarea libertăţii, demnităţii şi a vieţii private a părţilor.

**Art. 30. -** (1) Mediatorul are îndatorirea să depună toate diligenţele pentru ca părţile să ajungă la un acord reciproc convenabil, într-un termen rezonabil.

(2) Mediatorul trebuie să conducă procesul de mediere în mod nepărtinitor şi să asigure un permanent echilibru între părţi.

**Art. 31. -** Mediatorul are obligaţia să refuze preluarea unui caz, dacă are cunoştinţă despre orice împrejurare ce l-ar împiedica să fie neutru şi imparţial, precum şi în cazul în care constată că drepturile în discuţie nu pot face obiectul medierii, potrivit art. 2.

**Art. 32. -** Mediatorul este obligat să păstreze confidenţialitatea informaţiilor de care ia cunoştinţă în cursul activităţii sale de mediere, precum şi cu privire la documentele întocmite sau care i-au fost predate de către părţi pe parcursul medierii, chiar şi după încetarea funcţiei sale.

**Art. 33. -** (1) Mediatorul este obligat să respecte normele de deontologie şi să răspundă, cu respectarea dispoziţiilor art. 32, cererilor formulate de autorităţile judiciare.

(2) Mediatorul este obligat să comunice Consiliului de mediere orice modificare a condiţiilor, care face necesară actualizarea menţiunilor prevăzute la art. 12 alin. (2).

**Art. 34. -** Mediatorul are obligaţia de a-şi îmbunătăţi permanent cunoştinţele teoretice şi tehnicile de mediere, urmând în acest scop cursuri de formare continuă, în condiţiile stabilite de Consiliul de mediere.

**Art. 35. -** Mediatorul este obligat să restituie înscrisurile ce i-au fost încredinţate de părţi pe parcursul procedurii de mediere.

**Art. 36. -** Mediatorul nu poate reprezenta sau asista vreuna dintre părţi într-o procedură judiciară ori arbitrală având ca obiect conflictul supus medierii.

**Art. 37. -** (1) Mediatorul nu poate fi audiat ca martor în legătură cu faptele sau cu actele de care a luat cunoştinţă în cadrul procedurii de mediere. În cauzele penale mediatorul poate fi audiat ca martor numai în cazul în care are dezlegarea prealabilă, expresă şi scrisă a părţilor şi, dacă este cazul, a celorlalte persoane interesate.

(2) Calitatea de martor are întâietate faţă de aceea de mediator, cu privire la faptele şi împrejurările pe care le-a cunoscut înainte de a fi devenit mediator în acel caz.

(3) În toate cazurile, după ce a fost audiat ca martor, mediatorul nu mai poate desfăşura activitatea de mediere în cauza respectivă.

## SECŢIUNEA a 3-a Răspunderea mediatorului

**Art. 38. -** Răspunderea disciplinară a mediatorului intervine pentru următoarele abateri:

a) încălcarea obligaţiei de confidenţialitate, imparţialitate şi neutralitate;

b) refuzul de a răspunde cererilor formulate de autorităţile judiciare, în cazurile prevăzute de lege;

c) refuzul de a restitui înscrisurile încredinţate de părţile aflate în conflict;

d) reprezentarea sau asistarea uneia dintre părţi într-o procedură judiciară sau arbitrală având ca obiect conflictul supus medierii;

e) săvârşirea altor fapte care aduc atingere probităţii profesionale.

f) neplata taxelor profesionale constituie abatere disciplinară şi se sancţionează conform statutului profesional.

**Art. 39. -** (1) Sancţiunile disciplinare se aplică în raport cu gravitatea abaterii şi constau în:

a) observaţie scrisă;

b) amendă de la 50 lei (RON) la 500 lei (RON);

c) suspendarea din calitatea de mediator pe o durată de la o lună la 6 luni;

d) încetarea calităţii de mediator.

(2) Limitele amenzii prevăzute la alin. (1) lit. b) se actualizează periodic de către Consiliul de mediere, în funcţie de rata inflaţiei.

**Art. 40. -** (1) Orice persoană interesată poate sesiza Consiliul de mediere, în scris şi sub semnătură, în legătură cu săvârşirea unei abateri dintre cele prevăzute la art. 38.

(2) Cercetarea abaterii se efectuează în termen de cel mult 60 de zile de la data înregistrării sesizării, de către o comisie de disciplină alcătuită dintr-un membru al Consiliului de mediere şi 2 reprezentanţi ai mediatorilor, desemnaţi prin tragere la sorţi din Tabloul mediatorilor. Membrii comisiei de disciplină sunt numiţi prin hotărâre a Consiliului de mediere. Invitarea celui în cauză în vederea audierii este obligatorie. Mediatorul cercetat este îndreptăţit să ia cunoştinţă de conţinutul dosarului şi să îşi formuleze apărarea. În caz de neprezentare, se va încheia un proces-verbal semnat de membrii comisiei, din care să reiasă faptul că mediatorul a fost invitat şi nu s-a prezentat la termenul stabilit.

(3) Dosarul de cercetare cu propunere de sancţionare sau de neaplicare a unei sancţiuni disciplinare se înaintează Consiliului de mediere, care hotărăşte, în termen de 30 de zile, cu privire la răspunderea disciplinară a mediatorului.

**Art. 41. -** (1) Hotărârea Consiliului de mediere de aplicare a sancţiunilor prevăzute la art. 39 alin. (1) poate fi atacată la instanţa de contencios administrativ competentă.

(2) Acţiunea exercitată potrivit alin. (1) suspendă executarea hotărârii atacate.

(3) Hotărârea de aplicare a amenzii prevăzute la art. 39 alin. (1) lit. b), rămasă definitivă potrivit legii, constituie titlu executoriu. Neachitarea acestei amenzi în termen de 30 de zile de la data rămânerii definitive a hotărârii de sancţionare atrage de drept suspendarea din calitatea de mediator, până la achitarea sumei.

**Art. 42. -** Răspunderea civilă a mediatorului poate fi angajată, în condiţiile legii civile, pentru cauzarea de prejudicii, prin încălcarea obligaţiilor sale profesionale.

## CAPITOLUL V Procedura de mediere

### SECŢIUNEA 1 Procedura prealabilă încheierii contractului de mediere

**Art. 43. -** (1) Părţile aflate în conflict se pot prezenta împreună la mediator. În cazul în care se prezintă numai una dintre părţi, mediatorul, la cererea acesteia, va adresa celeilalte părţi invitaţia scrisă, în vederea informării şi acceptării medierii, stabilind un termen de cel mult 15 zile. Invitaţia se transmite prin orice mijloace care asigură confirmarea primirii textului. Partea solicitantă va furniza mediatorului datele necesare contactării celeilalte părţi.

(2) În cazul imposibilităţii de prezentare a vreuneia dintre părţile convocate, mediatorul poate stabili, la cererea acesteia, o nouă dată în vederea informării şi acceptării medierii. În cazul acceptării medierii, părţile în dispută şi mediatorul vor semna contractul de mediere.

(21) În procesele şi cererile în materie civilă şi comercială, înainte de introducerea cererii de chemare în judecată, părţile pot încerca soluţionarea litigiului prin mediere.

(3) Dacă una dintre părţi refuză, în scris, în mod explicit, medierea ori nu răspunde invitaţiei menţionate la alin. (1) ori nu se prezintă de două ori la rând la datele fixate pentru semnarea contractului de mediere, medierea se consideră neacceptată.

(4) Mediatorul poate face şi alte demersuri legale pe care le consideră necesare pentru invitarea părţilor la mediere, cu respectarea dispoziţiilor prezentei legi.

**Art. 44. -** (1) Este interzisă desfăşurarea şedinţelor de mediere înainte de încheierea contractului de mediere.

(2) Contractul de mediere se încheie între mediator, pe de o parte, şi părţile aflate în conflict, pe de altă parte.

### SECŢIUNEA A 2-a Contractul de mediere

**Art. 45. -** Contractul de mediere trebuie să cuprindă, sub sancţiunea anulării, următoarele clauze:

a) identitatea părţilor aflate în conflict sau, după caz, a reprezentanţilor lor;

b) menţionarea tipului sau a obiectului conflictului;

c) declaraţia părţilor că au fost informate de către mediator cu privire la mediere, efectele acesteia şi regulile aplicabile;

d) obligaţia mediatorului de a păstra confidenţialitatea şi decizia părţilor privind păstrarea confidenţialităţii, după caz;

e) angajamentul părţilor aflate în conflict de a respecta regulile aplicabile medierii;

f) obligaţia părţilor aflate în conflict de a achita onorariul cuvenit mediatorului şi cheltuielile efectuate de acesta pe parcursul medierii in interesul părţilor, precum şi modalităţile de avansare şi de plată a acestor sume, inclusiv în caz de renunţare la mediere sau de eşuare a procedurii, precum şi proporţia care va fi suportată de către părţi, ţinându-se cont, dacă este cazul, de situaţia lor socială. Dacă nu s-a convenit altfel, aceste sume vor fi suportate de către părţi în mod egal;

g) înţelegerea părţilor privind limba în care urmează să se desfăşoare medierea.

h) numărul de exemplare în care va fi redactat acordul în cazul în care acesta va fi în forma scrisă, corespunzător numărului părţilor semnatare ale contractului de mediere;

i) obligaţia părţilor de a semna procesul-verbal întocmit de către mediator, indiferent de modul în care se va încheia medierea.

**Art. 46. -** (1) În contractul de mediere pot fi prevăzute şi alte clauze, în condiţiile legii.

(2) Sub sancţiunea nulităţii absolute, contractul de mediere nu poate cuprinde clauze care contravin legii sau ordinii publice.

(3) Dacă, pe parcursul procedurii de mediere, apar cheltuieli neprevăzute, efectuate în interesul părţilor şi cu acordul acestora, se va încheia o anexă la contractul de mediere.

**Art. 47. -** (1) Contractul de mediere se încheie în formă scrisă, sub sancţiunea nulităţii absolute. Acesta se semnează de către părţile aflate în conflict şi de mediator şi se întocmeşte în atâtea exemplare originale câţi semnatari sunt.

(2) Părţile aflate în conflict pot da procură specială unei alte persoane, în condiţiile legii, pentru a încheia contractul de mediere.

**Art. 48. -** Contractul de mediere constituie titlu executoriu cu privire la obligaţia părţilor de a achita onorariul scadent cuvenit mediatorului.

**Art. 49. -** Termenul de prescripţie a dreptului la acţiune pentru dreptul litigios supus medierii se suspendă începând cu data semnării contractului de mediere, până la închiderea procedurii de mediere în oricare dintre modurile prevăzute de prezenta lege.

## SECŢIUNEA a 3-a Desfăşurarea medierii

**Art. 50. -** (1) Medierea se bazează pe cooperarea părţilor şi utilizarea, de către mediator, a unor metode şi tehnici specifice, bazate pe comunicare şi negociere.

(2) Metodele şi tehnicile utilizate de către mediator trebuie să servească exclusiv intereselor legitime şi obiectivelor urmărite de părţile aflate în conflict.

(3) Mediatorul nu poate impune părţilor o soluţie cu privire la conflictul supus medierii.

**Art. 51. -** Medierea are loc, de regulă, la sediul mediatorului. Dacă este cazul, medierea se poate desfăşura şi în alte locuri convenite de mediator şi de părţile aflate în conflict.

**Art. 52. -** (1) Părţile aflate în conflict au dreptul să fie asistate de avocat sau de alte persoane, în condiţiile stabilite de comun acord.

(2) În cursul medierii părţile pot fi reprezentate de alte persoane, care pot face acte de dispoziţie, în condiţiile legii.

**Art. 53. -** Susţinerile făcute pe parcursul medierii de către părţile aflate în conflict, de persoanele prevăzute la art. 52 şi la art. 55 alin. (1), precum şi de către mediator au caracter confidenţial faţă de terţi şi nu pot fi folosite ca probe în cadrul unei proceduri judiciare sau arbitrale, cu excepţia cazului în care părţile convin altfel ori legea prevede contrariul. Mediatorul va atrage atenţia persoanelor care participă la mediere în condiţiile art. 52 asupra obligaţiei de păstrare a confidenţialităţii şi le va putea solicita semnarea unui acord de confidenţialitate.

**Art. 54. -** (1) Dacă, pe parcursul medierii, apare o situaţie de natură să afecteze scopul acesteia, neutralitatea sau imparţialitatea mediatorului, acesta este obligat să o aducă la cunoştinţa părţilor, care vor decide asupra menţinerii sau denunţării contractului de mediere.

(2) Mediatorul are dreptul să închidă procedura de mediere, procedând potrivit dispoziţiilor art. 56, care se aplică în mod corespunzător. În această situaţie mediatorul este obligat să restituie onorariul, în parte, în condiţiile stabilite prin contractul de mediere.

**Art. 55. -** (1) În cazul în care conflictul supus medierii prezintă aspecte dificile sau controversate de natură juridică ori din orice alt domeniu specializat, mediatorul, cu acordul părţilor, poate să solicite punctul de vedere al unui specialist din domeniul respectiv.

(2) Atunci când solicită punctul de vedere al unui specialist din afara biroului său, mediatorul va evidenţia doar problemele controversate, fără a dezvălui identitatea părţilor.

## SECŢIUNEA a 4-a Închiderea procedurii de mediere

**Art. 56. -** (1) Procedura de mediere se închide, după caz:

a) prin încheierea unei înţelegeri între părţi în urma soluţionării conflictului;

b) prin constatarea de către mediator a eşuării medierii;

c) prin depunerea contractului de mediere de către una dintre părţi.

(2) În cazul în care părţile au încheiat numai o înţelegere parţială, precum şi în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. b) şi c), orice parte se poate adresa instanţei judecătoreşti sau arbitrale competente.

**Art. 57. -** La închiderea procedurii de mediere, în oricare dintre cazurile prevăzute la art. 56 alin. (1), mediatorul va întocmi un proces-verbal care se semnează de către părţi, personal sau prin reprezentant, şi de mediator. Părţile primesc câte un exemplar original al procesului-verbal.

**Art. 58. -** (1) Când părţile aflate în conflict au ajuns la o înţelegere, se poate redacta un acord scris, care va cuprinde toate clauzele consimţite de acestea şi care are valoarea unui înscris sub semnătură privată. De regulă, acordul este redactat de către mediator, cu excepţia situaţiilor în care părţile şi mediatorul convin altfel.

(2) Acordul părţilor nu trebuie să cuprindă prevederi contrare legii şi ordinii publice. În condiţiile în care legea impune îndeplinirea unor condiţii de fond şi formă, legalitatea acordului de mediere poate fi verificată şi atestată fie de avocaţii părţilor sau de către un notar public, în situaţia în care acestea au fost asistate pe parcursul procedurii de mediere, fie de un alt avocat sau notar public ales de mediator cu acordul părţilor.

(21) Acordul de mediere verificat şi atestat de către avocaţii părţilor, de către notarul public sau de către un avocat sau notar public ales de mediator cu acordul părţilor este titlu executoriu.

(22) În situaţia menţionată la alin. (21) sunt aplicabile şi prevederile art. 16 alin. (2) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 193/2008, cu modificările şi completările ulterioare.

(3) Înţelegerea părţilor poate fi afectată, în condiţiile legii, de termene şi condiţii.

(4) În cazul în care conflictul mediat vizează transferul dreptului de proprietate privind bunurile imobile, precum şi al altor drepturi reale, partaje şi cauze succesorale, sub sancţiunea nulităţii absolute, acordul de mediere redactat de către mediator va fi prezentat notarului public sau instanţei de judecată, pentru ca acestea, având la bază acordul de mediere, să verifice condiţiile de fond şi de formă prin procedurile prevăzute de lege şi să emită un act autentic sau o hotărâre judecătorească, după caz, cu respectarea procedurilor legale. Acordurile de mediere vor fi verificate cu privire la îndeplinirea condiţiilor de fond şi de formă, notarul public sau instanţa de judecată, după caz, putându-le aduce modificările şi completările corespunzătoare cu acordul părţilor.

(41) Mediatorul este ţinut de obligaţiile prevăzute la alin. (4) şi în cazul în care prin acordul de mediere se constituie, se modifică sau se stinge orice drept real imobiliar.

(5) Obligaţia prevăzută la alin. (4) se aplică în toate situaţiile în care legea impune, sub sancţiunea nulităţii, îndeplinirea unor condiţii de fond şi de formă.

(6) În cazul în care legea impune îndeplinirea condiţiilor de publicitate, notarul public sau instanţa de judecată va solicita înscrierea contractului autentificat, respectiv a hotărârii judecătoreşti în Cartea Funciară.

(7) Înţelegerea părţilor are caracter obligatoriu pentru ele.

**Art. 59. -** (1) Părţile pot solicita notarului public autentificarea, în condiţiile legii şi cu respectarea procedurilor legale, a înţelegerii lor.

(2) Părţile sau partea interesată se pot înfăţişa la instanţa judecătorească pentru a cere, îndeplinind procedurile legale, să se dea o hotărâre care să consfinţească înţelegerea lor. Competenţa aparţine fie judecătoriei în a cărei circumscripţie îşi are domiciliul sau reşedinţa ori, după caz, sediul oricare dintre părţi, fie judecătoriei în a cărei circumscripţie se află locul unde a fost încheiat acordul de mediere. Hotărârea prin care instanţa încuviinţează înţelegerea părţilor se dă în camera de consiliu şi constituie titlu executoriu în condiţiile legii. Dispoziţiile art. 438-441 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător.

(21) Părţile sau partea interesată se pot înfăţişa la notarul public în vederea autentificării acordului de mediere.

(22) Judecătorul, dacă consideră necesar, solicită prezenţa tuturor părţilor.

(3) Actul întocmit de notarul public conform alin. (1) şi art. 58 alin. (4) şi (41), prin care se autentifică înţelegerea din acordul de mediere, are putere de titlu executoriu.

**Art. 591. -** Dacă acordul de mediere se referă la o cauză succesorală şi a intervenit înainte de eliberarea certificatului de moştenitor, competenţa aparţine notarului public, conform legii.

**Art. 592. -** Cererea adresată instanţei privind pronunţarea unei hotărâri care să consfinţească înţelegerea părţilor rezultată din acordul de mediere se taxează potrivit legii.

**Art. 60. -** (1) În orice fază a procedurii de mediere, oricare dintre părţile aflate în conflict are dreptul de a denunţa contractul de mediere, încunoştinţând, în scris, cealaltă parte şi mediatorul.

(2) Mediatorul ia act de denunţarea unilaterală a contractului de mediere şi, în cel mult 48 de ore de la data primirii încunoştinţării, întocmeşte un proces-verbal de închidere a procedurii de mediere.

(3) Dacă una dintre părţile aflate în conflict nu se mai prezintă la mediere, fără a denunţa contractul de mediere în condiţiile alin. (1), mediatorul este obligat să facă toate demersurile necesare pentru a stabili intenţia reală a părţii respective şi, după caz, va continua sau va închide procedura de mediere.

**Art. 601. -** (1) În litigiile ce pot face, potrivit legii, obiect al medierii sau al altei forme alternative de soluţionare a conflictelor, părţile şi/sau partea interesată, după caz, sunt ţinute să facă dovada că au participat la şedinţa de informare cu privire la avantajele medierii, în următoarele materii:

a) în domeniul protecţiei consumatorilor, când consumatorul invocă existenţa unui prejudiciu ca urmare a achiziţionării unui produs sau unui serviciu defectuos, a nerespectării clauzelor contractuale ori garanţiilor acordate, a existenţei unor clauze abuzive cuprinse în contractele încheiate între consumatori şi operatorii economici ori a încălcării altor drepturi prevăzute în legislaţia naţională sau a Uniunii Europene în domeniul protecţiei consumatorilor;

b) în materia dreptului familiei, în situaţiile prevăzute la art. 64;

c) în domeniul litigiilor privind posesia, grăniţuirea, strămutarea de hotare, precum şi în orice alte litigii care privesc raporturile de vecinătate;

d) în domeniul răspunderii profesionale în care poate fi angajată răspunderea profesională, respectiv cauzele de malpraxis, în măsura în care prin legi speciale nu este prevăzută o altă procedură;

e) în litigiile de muncă izvorâte din încheierea, executarea şi încetarea contractelor individuale de muncă;

f) în litigiile civile a căror valoare este sub 50.000 lei, cu excepţia litigiilor în care s-a pronunţat o hotărâre executorie de deschidere a procedurii de insolvenţă, a acţiunilor referitoare la registrul comerţului şi a cazurilor în care părţile aleg să recurgă la procedura prevăzută la art. 1.013-1.024 sau la cea prevăzută la art. 1.025-1.032 din Legea nr. 134/2010, republicată, cu modificările şi completările ulterioare;

~~g) în cazul infracţiunilor pentru care retragerea plângerii prealabile sau împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală, după formularea plângerii, dacă făptuitorul este cunoscut sau a fost identificat, iar victima îşi exprimă consimţământul de a participa la şedinţa de informare împreună cu făptuitorul; dacă victima refuză să participe împreună cu făptuitorul, şedinţa de informare se desfăşoară separat.~~

~~(2) În sensul alin. (1), dovada participării la şedinţa de informare privind avantajele medierii într-o anumită materie se face printr-un proces-verbal de informare eliberat de mediatorul care a realizat informarea.~~

*) Potrivit art. II din Legea nr. 115/2012, modificată prin Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 4/2013, dispoziţiile art. 601, lit. a)-f) din Legea nr. 192/2006 privind medierea şi organizarea profesiei de mediator, cu modificările şi completările ulterioare, intră în vigoare la data de 15 februarie 2013, iar lit. g) intră în vigoare odată cu Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010.

**Art. 602. -** (1) Etapa de informare şi analiza de conflict din cadrul procedurii de mediere, incluzând şi formalităţile pentru convocarea părţilor, nu pot depăşi 15 zile calendaristice. Prevederile art. 2.532 pct. 7 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, sunt aplicabile în mod corespunzător.

(2) Acceptarea participării sau participarea la şedinţa de informare nu constituie o recunoaştere a dreptului ce ar face obiectul litigiului şi nu întrerupe cursul prescripţiei.

## SECŢIUNEA a 5-a Medierea în cazul unui litigiu pe rolul instanţelor de judecată 01/10/2012 - SECŢIUNEA a 5-a a fost modificată prin Lege 115/2012

**Art. 61. -** (1) În cazul în care conflictul a fost dedus judecăţii, soluţionarea acestuia prin mediere poate avea loc din iniţiativa părţilor sau la propunerea oricăreia dintre acestea ori la recomandarea instanţei, cu privire la drepturi asupra cărora părţile pot dispune potrivit legii. Medierea poate avea ca obiect soluţionarea în tot sau în parte a litigiului. Mediatorul nu poate solicita plata onorariului pentru informarea părţilor.

(2) La închiderea procedurii de mediere, mediatorul este obligat, în toate cazurile, să transmită instanţei de judecată competente acordul de mediere şi procesul-verbal de încheiere a medierii în original şi în format electronic dacă părţile au ajuns la o înţelegere sau doar procesul-verbal de

încheiere a medierii în situaţiile prevăzute la art. 56 alin. (1) lit. b) şi c).

(3) În cazurile prevăzute la art. 601, dacă odată cu primirea cererii de chemare în judecată reclamantul nu a depus dovada că s-a încercat soluţionarea conflictului prin mediere, instanţa, odată cu comunicarea cererii de chemare în judecată, va solicita atât reclamantului, cât şi pârâtului să depună dovada că au încercat soluţionarea pe cale amiabilă a litigiului, dacă o astfel de încercare a avut loc.

(4) În cazul în care până la data la care judecătorul fixează prin rezoluţie, potrivit art. 201 alin. (3) din Legea nr. 134/2010, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, primul termen de judecată niciuna dintre părţi nu comunică instanţei dovada prevăzută la alin. (2), instanţa va solicita părţilor depunerea acesteia până la primul termen de judecată.

**Art. 62. -** (1) Pentru desfăşurarea procedurii de mediere, judecarea cauzelor civile de către instanţele judecătoreşti sau arbitrale va fi suspendată la cererea părţilor, în condiţiile prevăzute de art. 242 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă.

(2) Cursul termenului perimării este suspendat pe durata desfăşurării procedurii de mediere, dar nu mai mult de 3 luni de la data semnării contractului de mediere.

(3) Cererea de repunere pe rol este scutită de taxa judiciară de timbru.

**Art. 63. -** (1) În cazul în care litigiul a fost soluţionat pe calea medierii, instanţa va pronunţa, la cererea părţilor, cu respectarea condiţiilor legale, o hotărâre, dispoziţiile art. 438-441 din Legea nr. 134/2010, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, aplicându-se în mod corespunzător.

(2) Odată cu pronunţarea hotărârii instanţa va dispune, la cererea părţii interesate, restituirea taxei judiciare de timbru, plătită pentru învestirea acesteia, cu excepţia cazurilor în care conflictul soluţionat pe calea medierii este legat de transferul dreptului de proprietate, constituirea altui drept real asupra unui bun imobil, partaje şi cauze succesorale, caz în care se vor restitui 50 de procente din taxa achitată.

(21) Instanţa de judecată nu va dispune restituirea taxei judiciare de timbru plătite pentru învestirea acesteia, în cazul în care conflictul soluţionat este legat de o cauză succesorală pentru care nu s-a eliberat certificatul de moştenitor.

(3) Hotărârea de expedient pronunţată conform prevederilor prezentei legi constituie titlu executoriu.

## CAPITOLUL VI Dispoziţii speciale privind medierea unor conflicte

### SECŢIUNEA 1 Dispoziţii speciale privind conflictele de familie

**Art. 64. -** (1) Pot fi rezolvate prin mediere neînţelegerile dintre soţi privitoare la:

a) continuarea căsătoriei;

b) partajul de bunuri comune;

c) exerciţiul drepturilor părinteşti;

d) stabilirea domiciliului copiilor;

e) contribuţia părinţilor la întreţinerea copiilor;

f) orice alte neînţelegeri care apar în raporturile dintre soţi cu privire la drepturi de care ei pot dispune potrivit legii.

(11) Acordurile de mediere încheiate de părţi, în cauzele/conflictele ce au ca obiect exerciţiul drepturilor părinteşti, contribuţia părinţilor la întreţinerea copiilor şi stabilirea domiciliului copiilor, îmbracă forma unei hotărâri de expedient.

(2) Înţelegerea soţilor cu privire la desfacerea căsătoriei şi la rezolvarea aspectelor accesorii divorţului se depune de către părţi la instanţa competentă să pronunţe divorţul.

**Art. 65. -** Mediatorul va veghea ca rezultatul medierii să nu contravină interesului superior al copilului, va încuraja părinţii să se concentreze în primul rând asupra nevoilor copilului, iar asumarea responsabilităţii părinteşti, separaţia în fapt sau divorţul să nu impieteze asupra creşterii şi dezvoltării acestuia.

(2) Autoritatea tutelară competentă întocmeşte şi eliberează, la cererea mediatorului cu care părţile au încheiat contractul sau la cererea oricăreia dintre părţi, raportul de anchetă psihosocială, care este comunicat solicitantului.

**Art. 66. -** (1) Înainte de încheierea contractului de mediere sau, după caz, pe parcursul procedurii, mediatorul va depune toate diligenţele pentru a verifica dacă între părţi există o relaţie abuzivă ori violentă, iar efectele unei astfel de situaţii sunt de natură să influenţeze medierea şi va decide dacă, în asemenea circumstanţe, soluţionarea prin mediere este potrivită. Dispoziţiile art. 54 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(2) Dacă, în cursul medierii, mediatorul ia cunoştinţă de existenţa unor fapte ce pun în pericol creşterea sau dezvoltarea normală a copilului ori prejudiciază grav interesul superior al acestuia, este obligat să sesizeze autoritatea competentă.

## SECŢIUNEA a 2-a Dispoziţii speciale privind medierea în cauzele penale

**Art. 67. -** Hotărâri prealabile - soluţii de admitere.

(1) Dispoziţiile din prezenta lege se aplică şi în cauzele penale, atât în latura penală, cât şi în latura civilă, după distincţiile arătate în prezenta secţiune.

(2) În latura penală a procesului, dispoziţiile privind medierea se aplică numai în cauzele privind infracţiuni pentru care, potrivit legii, retragerea plângerii prealabile sau împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală, dacă autorul a recunoscut fapta în faţa organelor judiciare sau, în cazul prevăzut la art. 69, în faţa mediatorului.

(21) În cauzele penale în care medierea este posibilă în condiţiile prevăzute la alin. (1) şi (2), aceasta trebuie să se desfăşoare astfel încât victima să nu se găsească în contact cu făptuitorul, cu excepţia cazului în care părţile îşi exprimă acordul la încheierea contractului de mediere.

(22) Încheierea unui acord de mediere în latura penală a unei infracţiuni, conform alin. (1), constituie o cauză sui-generis care înlătură răspunderea penală. Încheierea unui acord de mediere în latura penală, în condiţiile prezentei legi, poate interveni până la citirea actului de sesizare a instanţei.

(3) Părţile şi subiecţii procesuali nu pot fi constrânşi să accepte procedura medierii.

**Art. 68. -** (1) În cauzele penale medierea trebuie să se desfăşoare astfel încât să fie respectate drepturile fiecărei părţi ori subiect procesual la asistenţă juridică şi, dacă este cazul, la serviciile unui interpret. Procesul-verbal întocmit potrivit prezentei legi, prin care se închide procedura medierii, trebuie să arate dacă persoanele între care s-a desfăşurat procedura medierii au beneficiat de asistenţa unui avocat şi de serviciile unui interpret ori, după caz, să menţioneze faptul că au renunţat expres la acestea.

(2) În cazul minorilor, garanţiile prevăzute de lege pentru desfăşurarea procesului penal trebuie asigurate, în mod corespunzător, şi în cadrul procedurii de mediere.

**Art. 69. -** (1) În cazul în care procedura de mediere se desfăşoară înaintea începerii procesului penal şi aceasta se închide prin soluţionarea conflictului şi încheierea unei înţelegeri, potrivit art. 56 alin. (1) lit. a), prin derogare de la dispoziţiile art. 157 alin. (3) din Codul penal, fapta nu va atrage răspunderea penală pentru făptuitorul cu privire la care conflictul s-a încheiat prin mediere.

(2) Termenul prevăzut de lege pentru introducerea plângerii prealabile se suspendă pe durata desfăşurării medierii. Dacă părţile aflate în conflict nu au încheiat o înţelegere, potrivit art. 56 alin. (1) lit. a), persoana vătămată poate introduce plângerea prealabilă în acelaşi termen, care îşi va relua cursul de la data întocmirii procesului-verbal de închidere a procedurii de mediere, socotindu-se şi timpul scurs înainte de suspendare.

**Art. 70. -** (1) În cazul în care medierea cu privire la latura penală a cauzei se desfăşoară după începerea procesului penal, urmărirea penală sau, după caz, judecata se poate suspenda, în temeiul prezentării de către părţi a contractului de mediere.

(2) Suspendarea durează până când procedura medierii se închide prin oricare dintre modurile prevăzute de prezenta lege, dar nu mai mult de 3 luni de la data la care a fost dispusă.

~~(3) Mediatorul are obligaţia să comunice organului judiciar o copie de pe procesul-verbal de închidere a procedurii de mediere.~~

(4) Procesul penal se reia din oficiu, imediat după primirea procesului-verbal prin care se constată că nu s-a încheiat înţelegerea potrivit art. 56 alin. (1) lit. a) sau, dacă acesta nu se comunică, la expirarea termenului prevăzut la alin. (2).

(5) Pentru soluţionarea acţiunii penale ori a acţiunii civile în baza acordului încheiat ca rezultat al medierii, mediatorul este obligat să transmită organului judiciar acordul de mediere şi procesul-verbal de încheiere a medierii în original şi în format electronic dacă părţile au ajuns la o înţelegere sau doar procesul-verbal de încheiere a medierii în situaţiile prevăzute la art. 56 alin. (1) lit. b) şi c).

(6) Dispoziţiile art. 61 alin. (2) se aplică în mod corespunzător în cazul în care medierea este recomandată de către organele judiciare.

## CAPITOLUL VII Dispoziţii tranzitorii şi finale

**Art. 71. -** (1) În termen de 4 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se înfiinţează Consiliul de mediere, care va elabora regulamentul privind organizarea şi funcţionarea sa, precum şi standardele de formare în domeniul medierii, ce vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) În vederea constituirii primului consiliu de mediere, membrii acestuia vor fi desemnaţi de comun acord de către organizaţiile legal constituite din domeniul medierii, avându-se în vedere criteriile cumulative privitoare la vechimea activităţii organizaţiei în acest domeniu conform prevederilor statutului, numărul de membri specializaţi, precum şi pregătirea şi experienţa practică în mediere ale reprezentanţilor acestor organizaţii.

(3) Pentru organizarea şi funcţionarea primului consiliu de mediere, în primul an de la începerea activităţii se alocă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Justiţiei, fondurile aferente următoarelor categorii de cheltuieli:

a) cheltuielile de întreţinere şi funcţionare;

b) salariile secretariatului tehnic al acestuia.

(4) După expirarea perioadei de un an de la data constituirii Consiliului de mediere, finanţarea sa se asigură în condiţiile art. 21.

**Art. 72. -** (1) În termen de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Regulamentului privind organizarea şi funcţionarea Consiliului de mediere, începe procedura de autorizare a mediatorilor.

(2) Persoanele care au absolvit sau care, la intrarea în vigoare a prezentei legi, urmează un curs de formare profesională a mediatorilor în ţară ori în străinătate, dacă îndeplinesc condiţiile prevăzute la art. 7 lit. a) -e), pot solicita autorizarea ca mediator, în condiţiile prezentei legi, având obligaţia prezentării documentelor care atestă programa de formare parcursă. Consiliul de mediere va decide autorizarea după evaluarea conţinutului programei de formare prezentate, inclusiv a duratei pregătirii. Dispoziţiile art. 8 alin. (5) se aplică în mod corespunzător.

**Art. 73. -** (1) Dispoziţiile prezentei legi privind medierea conflictelor devin aplicabile în termen de o lună de la data întocmirii tabloului mediatorilor autorizaţi.

(2) Dispoziţiile prezentei legi se aplică şi în medierea conflictelor de drepturi de care părţile pot dispune din cadrul conflictelor de muncă.

**Art. 74. -** (1) Instituţiile şi celelalte persoane juridice care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, au în derulare cursuri de formare a mediatorilor le pot finaliza în conformitate cu reglementările în vigoare la momentul începerii cursurilor.

~~(2) Acordarea avizului prevăzut la art. 9 de către Consiliul de mediere devine aplicabilă de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a standardelor de formare în domeniul medierii.~~

**Art. 75. -** Avocaţii, notarii publici, precum şi membrii altor profesii liberale care dobândesc calitatea de mediator potrivit prevederilor prezentei legi pot desfăşura activitatea de mediere la

sediul unde îşi exercită activitatea de bază.

**Art. 76. -** Dispoziţiile prezentei legi se completează cu dispoziţiile Statutului profesiei de mediator.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 şi ale art. 76 alin. (2) din Constituţia României, republicată.

PREŞEDINTELE CAMEREI DEPUTAŢILOR PREŞEDINTELE SENATULUI

BOGDAN OLTEANU NICOLAE VĂCĂROIU

Bucureşti, 16 mai 2006.

Nr. 192.